

Jubileumcongres 'Notaris,
met recht het mooiste beroep'

Vraag maar raak

Op het Jubileumcongres van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) op 5 oktober in de Van Nelle Fabriek in Rotterdam kon de zaal vragen stellen via een speciale app op de mobiele telefoon. Niet alle vragen kwamen ter plekke aan bod. Daarom beantwoordden we er in *Notariaat Magazine* een paar.

| BEELD Truus van Gog en Christ Clijssen

Wat is uw vraag aan Herman Pleij?

Letterkundige Herman Pleij werkte jaren geleden op een notaris kantoor. Toen al zag hij dat niemand begreep wat er werd gezegd. En dit probleem bestaat volgens hem nog altijd: de tekst van een hypotheekakte is volstrekt onbegrijpelijk. Hij roept (kandidaat-)notarissen op begrijpelijker te schrijven.

Hebt u de inhoud van uw hypotheekakte wel begrepen voordat u tekende?

'Zelf heb ik in 1998 bij het ondertekenen van een hypotheekakte ten behoeve van mijn huidige huis ongeveer niets begrepen van wat ik las en in beperkte voorlezing hoorde. Ik kan me ook niet herinneren dat enig begrip door de betreffende notaris werd aangemoedigd: het ging er nogal snel aan toe, terwijl de bank mij voordien geïnformeerd had over wat ik nodig had en kreeg, hoeveel ik per maand moest betalen en om de hoeveel tijd het rentepercentage opnieuw zou worden vastgesteld. Ik vertrouwde de betrokken instanties volledig en heb zeker niet het gevoel dat ze mij enig kwaad hebben berokkend of wat probeerden aan te smeren. Maar de essentiële informatie over wat zo'n aflossingsvrije hypotheek in de verre toekomst aan problemen zou kunnen opleveren, heeft mij niet bereikt en is waarschijnlijk ook niet verstrekt.'

Is werkelijk begrip van de hypotheekakte niet simpelweg te hoog gegrepen?

'Ik kan mij best voorstellen dat de hypotheekakte een juridisch document is, dat in noodzakelijk gecodificeerd jargon alleen begrijpelijk is voor juristen. Maar waarom gaat deze overeenkomst dan niet vergezeld van een uitleg die allereerst op de klant gericht is? Deze wordt eenvoudig als bijlage aan de eigenlijke tekst gehecht en is gebaseerd op het persoonlijke gesprek van de notaris met de klant. Deze kan voor alle duidelijkheid ook die bijlage ondertekenen om aan te geven dat het hem duidelijk is wat hij ondertekent.'

Ik denk zelf dat ik toegevoegde waarde heb, maar hoe krijg ik duidelijk bij mijn klant dat de akte gratis is en het gaat om het voorgesprek en het advies?

'Door duidelijk te maken wat de rol van de notaris is en wat de daarmee verbonden tarieven zijn, lijkt mij. Op dit vlak zie ik geen problemen.'

Wat is uw vraag aan Christian Kromme?

Futurist Christian Kromme voorspelt dat *artificial intelligence* zo slim wordt, dat het zich aan ons gaat aanpassen. Hij denkt dat virtuele assistenten op jouw emoties zullen reageren en dat zij jouw diepste geheimen zullen kennen.

Hoe houd je 'vloeibare contracten' up-to-date?

'Ik denk in basis door contracten als eerste digitaal te maken en te voorzien van variabelen die het contract relevant kunnen houden terwijl de wereld om ons heen in een hoog tempo verandert. Blockchaintechnologie leent zich hier uitermate goed voor, hiermee kunnen we slimme contracten maken die zich aanpassen aan de tijdgeest waarin we leven. Een testament is bijvoorbeeld een mooi voorbeeld van een document dat door de tijd verandert door nieuwe opgedane inzichten. Hoe mooi zou het zijn als de betrokken persoon te allen tijde zijn testament kan updaten en dat de technologie een oogje in het zeil houdt of de laatste wens wel juridisch gronden heeft. Zo niet, wordt dit duidelijk aangegeven en kan men hier actie op ondernemen met behulp van een digitale of echte notaris.' •

Beroepsgeheim? Hoe is die te plaatsen in *artificial* assistenten?

'Met behulp van opkomende encryptietechnologieën en gedistribueerde opslag kan de organisatie achter de virtuele assistent niet bij de data komen en is dus privacy gewaarborgd. Het zou wenselijk zijn als de ontwikkelaar of beheerder van de applicatie een vergelijkbare status heeft als de notaris. En dit is nog wel een puntje van aandacht, want de huidige techgiganten gaan nog slordig om met privacyzaken. Kijk maar naar het recente schandaal met Facebook waarbij miljoenen privégegevens op straat kwamen te liggen. Hier ligt dus een enorme uitdaging en tegelijkertijd een kans. Zou de notaris iemand kunnen zijn die ethiek en privacy kan waarborgen met behulp van een soort digitaal keurmerk?' •

Is de naar de soft skills geduwde notaris dan niet meer dan de organisator van een theebransje?

'Dat denk ik niet, ik zie de notaris meer als een verbinder tussen ratio en emotie. Mensen komen bij een notaris op bepalende en emotionele momenten in hun leven. Momenten waarbij ze door emotie wellicht niet de beste beslissingen kunnen maken. De notaris is dan degene die de verbinding maakt tussen ratio en emotie. Door goed in te schatten in welke emotionele en mentale staat de cliënt is, kan de notaris de beslissende schakel zijn waar technologie het vooralsnog laat afweten. Soft skills, zoals empathie, creativiteit en sociale vaardigheden, zijn nu mooi meegenomen, maar straks wellicht een minimale vereiste, tenminste, als we technologie voor willen blijven.' •

